

Är städer med hög grad av bostadsblandning mindre segregerade?

Bidrag till KSP:s årskonferens i Örebro 23 september 2022

Jan Amcoff, kulturgeografiska inst, Uppsala universitet

När uppfattas boendesegregation som ett problem?

- År 1974

2.1.3 Mål för bostadspolitik

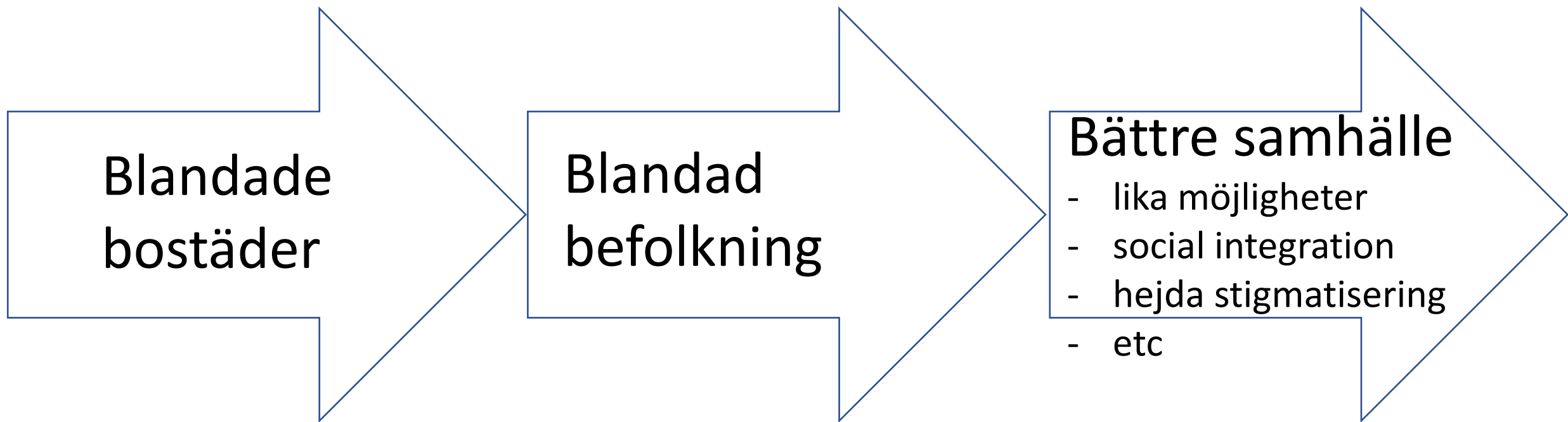
Kungl. Maj: Utredningarna utvecklar sin allmänna syn på bostadspolitik och utgår
Nr 150 därvid från att bostadspolitikens utslutande skall tjäna syftet att tillgodose
Kungl. Maj:s proposition angående riktlinier för bostadspolitik
m. m.; giver angeläget att kommunerna utarbetar program för den totala bostadsförsörj-
ningen.

Kungl. Maj: radsprotokollet om vars avlåt
Lägenheter av olika storlek skall kunna erbjudas i olika upplåtelseformer och hustyper. Utredningarna betonar att detta är en av de grundläggande förutsättningarna för att ge alla människor verkliga valmöjligheter och för en allsidig sammansättning av hushåll i bostadsområdena.

Bostadsförsörjningen skall inriktas på att nå detta mål. Detta får konsekvenser för nyproduktionens omfattning och inriktning. Men det medför också att det befintliga bostadsbeståndet måste förändras.

Propositionens I
I propositionen
stadsfinansiering
stadsbyggandet,
reslås vissa änd-
I fråga om fin-
villabeskattning-
tiken har kom-
pitalkostnads-
kostnaderna i ti-
Genom utveckli-
1 Riksdagen 1974
Prop. 1974:150
Bostaden utgörs emellertid inte enbart av den enskilda lägenheten. Huset, kontakterna med grannar, omgivningen samt vad omgivningen erbjuder av möjligheter till social trygghet och rekreation är väsentligt. Olika människor har skilda behov. Bostädernas utformning samt service och verksamhet i bostadsområdena skall bidra till att ge lika förutsättningar för alla, unga och gamla, män och kvinnor.

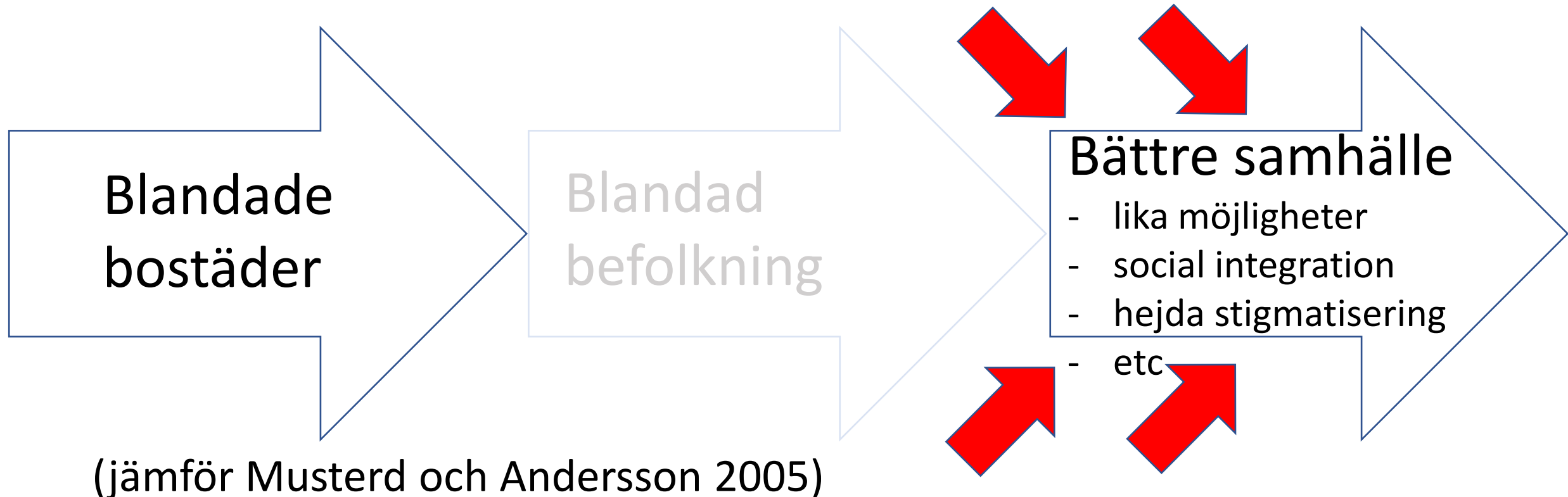
Det finns fortfarande många omoderna eller i övrigt dåligt utrustade lä-

(jämför Musterd och Andersson 2005)

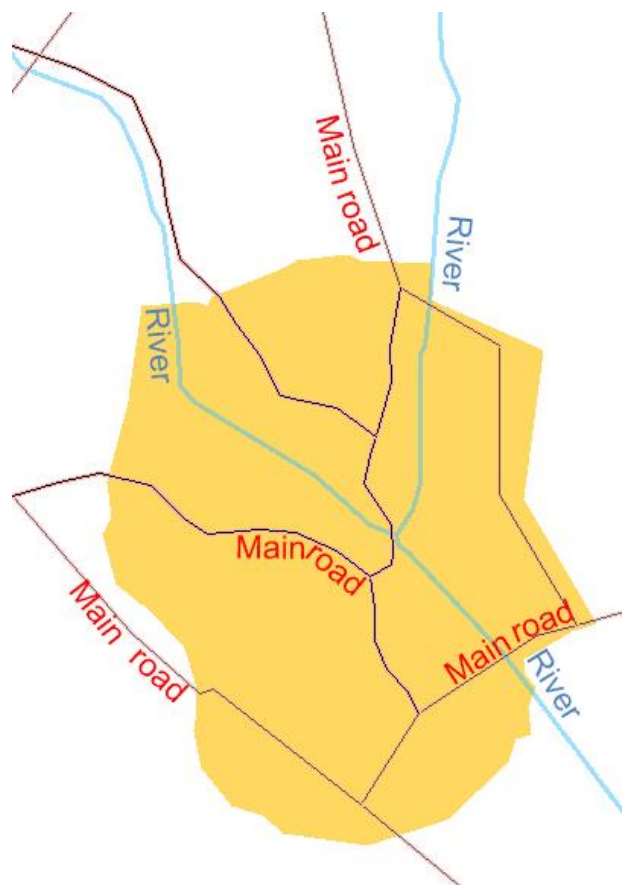
Bostadsblandning och boendesegregation; vad säger forskningen?

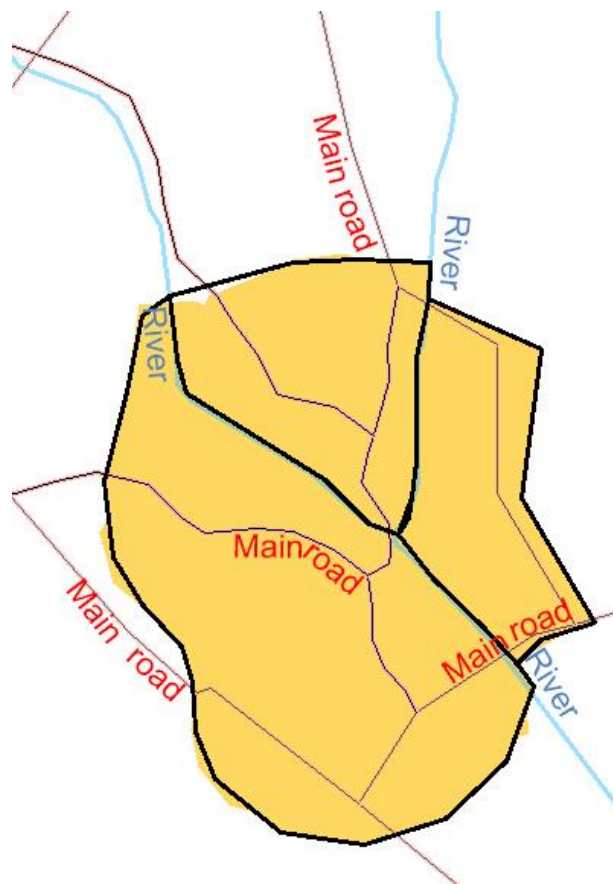
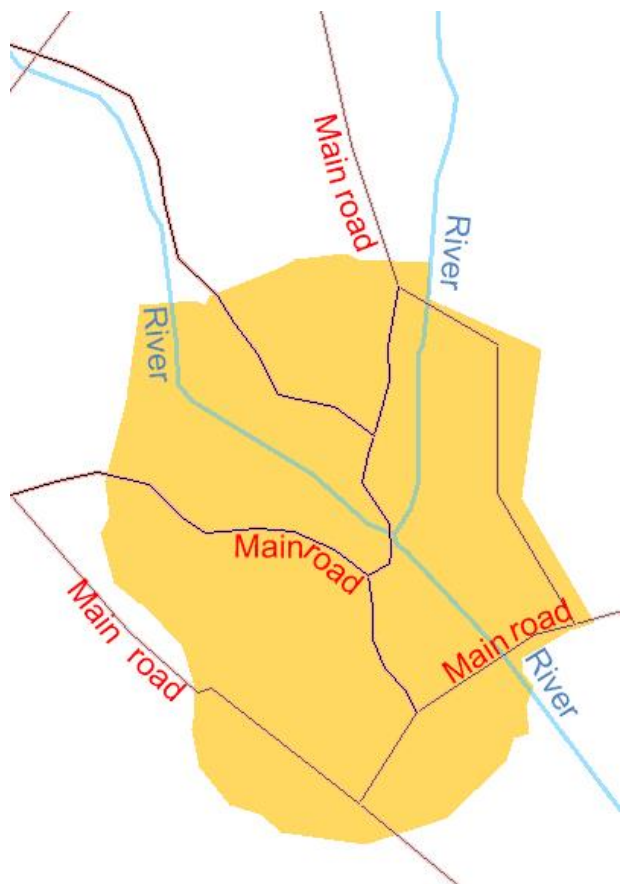
- Leder bostadsblandning till blandat boende? Tvetydiga resultat:
 - Flertalet studier påvisar ingen eller obetydlig effekt av bostadsblandning (men det finns studier som påvisat såväl positiva som negativa effekter)
 - Många studier fokuserar direkt på slutmål (d v s någon slags samhällsförbättring)

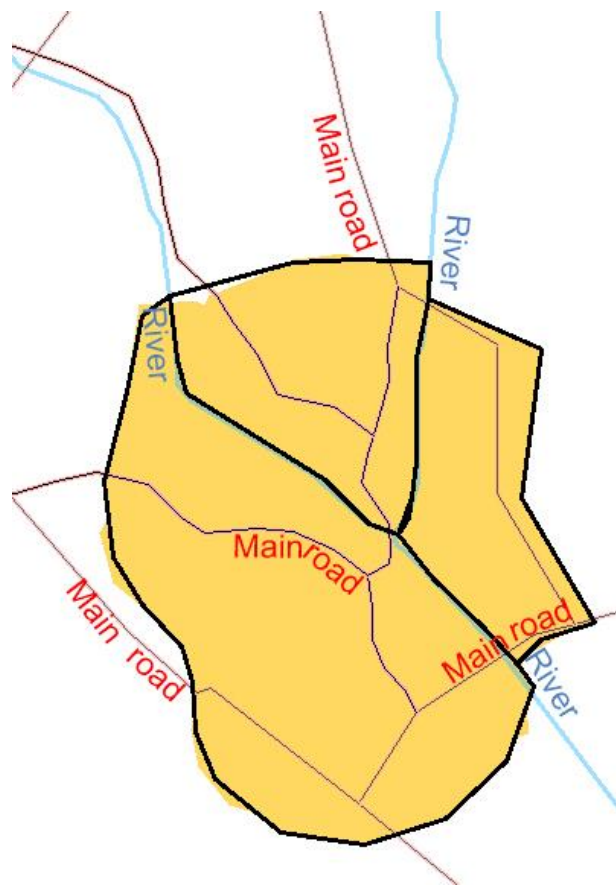
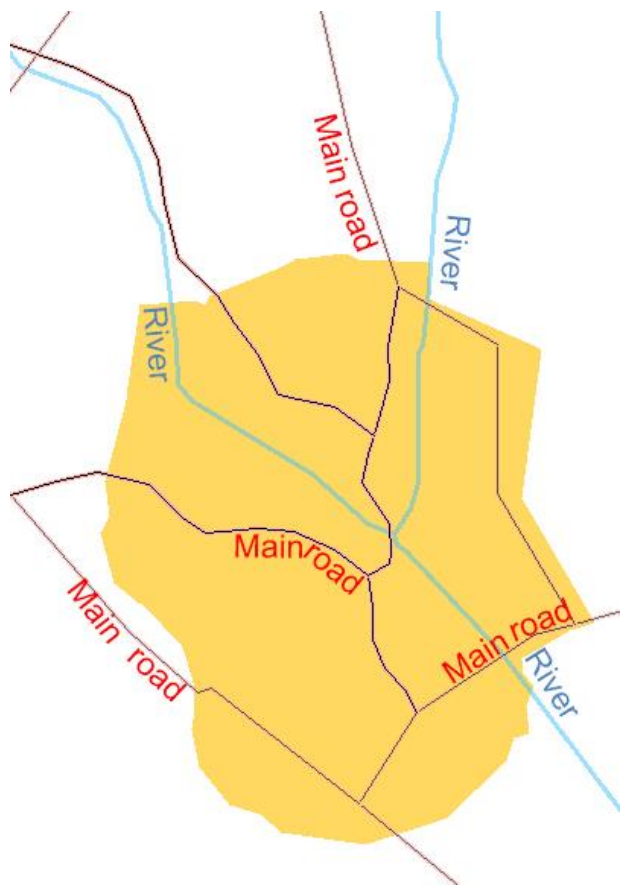
Bostadsblandning och boendesegregation; vad säger forskningen?

- Leder bostadsblandning till blandad befolkning? Tvetydiga resultat:
 - Flertalet studier påvisar ingen eller obetydlig effekt av bostadsblandning (men det finns studier som påvisat såväl positiva som negativa effekter)
 - Många studier fokuserar direkt på slutmål (d v s någon slags samhällsförbättring)
 - Fallstudier är vanliga; men en handfull generella studier av bostadsblandning-segregation:
(Musterd & Andersson 2005; Livingston et al 2013; Skifter A et al 2016 Cho & Kim 2017; Górczyńska, 2017)
(Sveriges SAMS-områden; Englands LSOA; delomr i 4 nordiska städer; delomr i Songjiang; Paris IRIS-omr
- Mätmetoder varierar; särskilt rörande den geografiska data-aggregeringen
 - Geografisk nivå för korrelation bostadsblandning-blandad befolkning: **stad**
 - Geografisk nivå för dataaggregering: **delområden i stad**
- Empirisk fråga: är städer (>10 000 inv) med hög grad av bostadsblandning mindre segregerade än städer med låg grad av bostadsblandning?

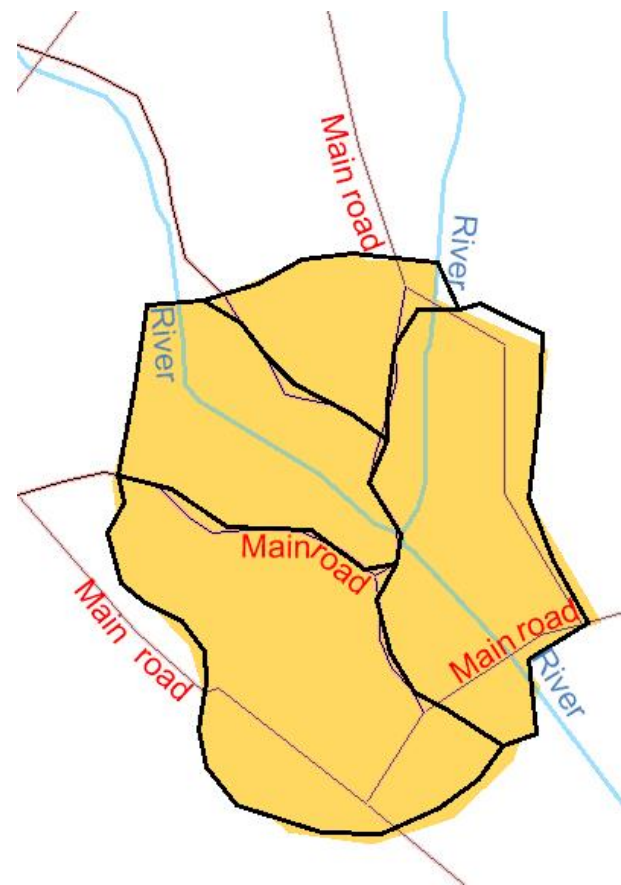

Subdivision 1

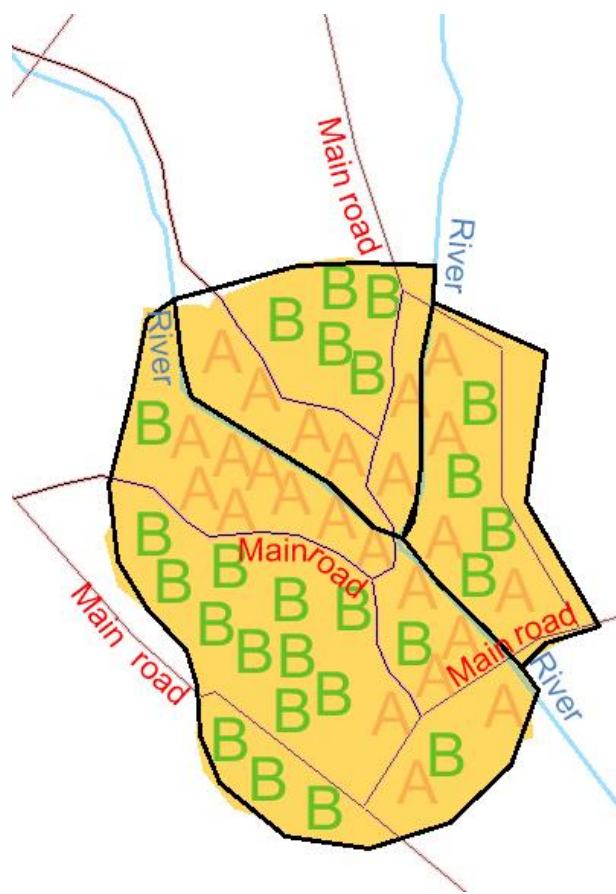
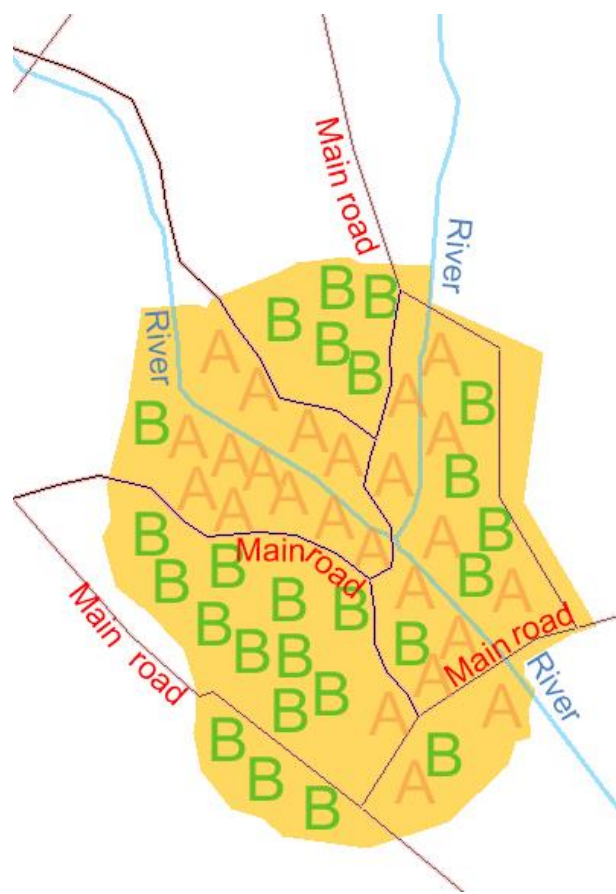
Subdivision 1

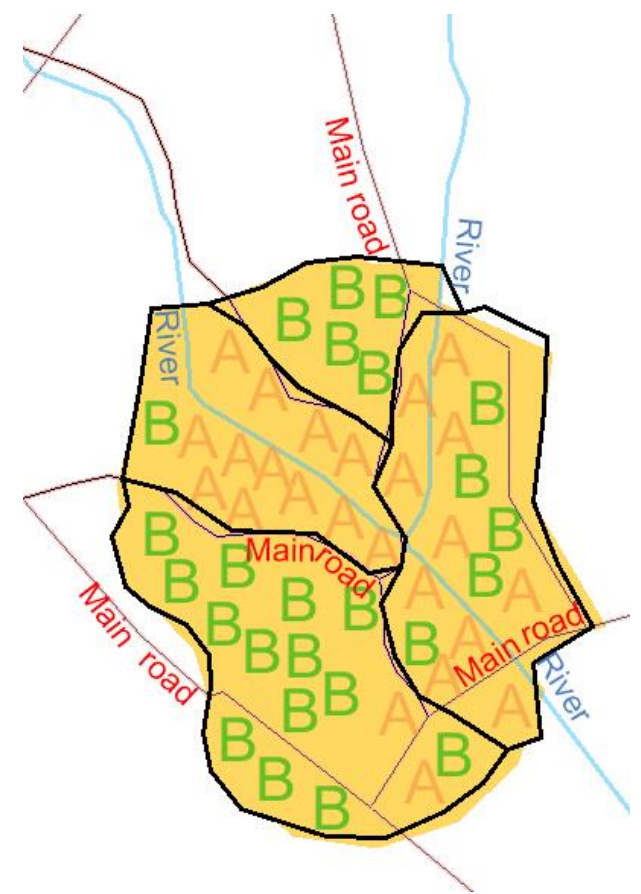
Subdivision 2

Area	A	B
Northern	6	5
Western	14	16
Eastern	4	4

Area	A	B
Northern	0	5
Western	12	1
Eastern	10	5
Southern	2	14

Subdivision 1

Subdivision 2

The Modifiable Areal Unit Problem, MAUP

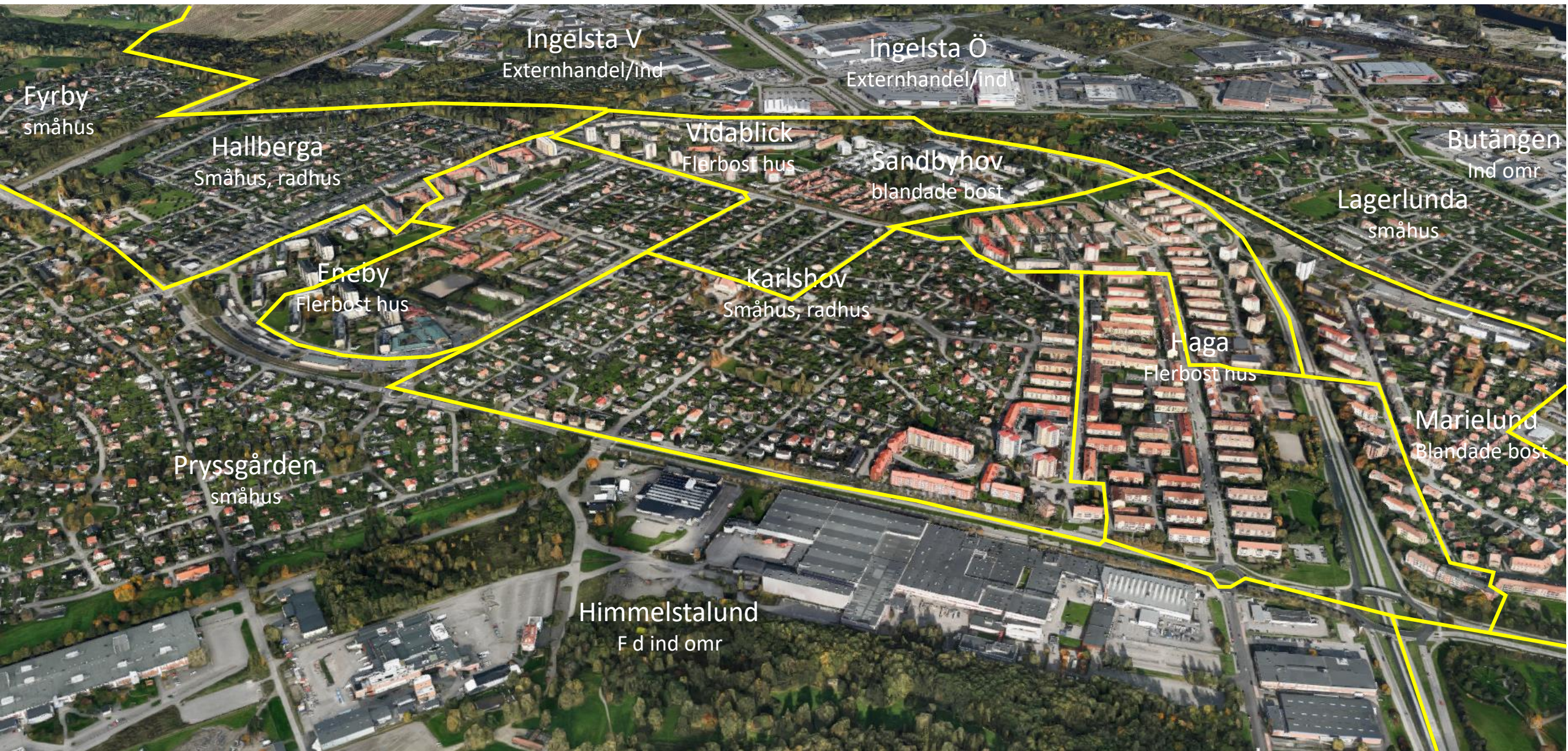
The Uncertain Geographic Context Problem, UGCoP

- Den geografiska indelningen påverkar en undersöknings slutsatser!
- Strategier för att hantera MAUP/UGCoP
 - Använd geografiska enheter anpassade till studiens tema
 - Tror vi att segregationen påverkas av hur stadsdelarna är byggda?
 - Tror vi att segregationen påverkas av *urbana barriärer* (vattendrag, trafikleder, etc)?

MorfO Norrköping (norra delarna)

DeSO Norrköping (norra delarna)

The Modifiable Areal Unit Problem, MAUP

The Uncertain Geographic Context Problem, UGCoP

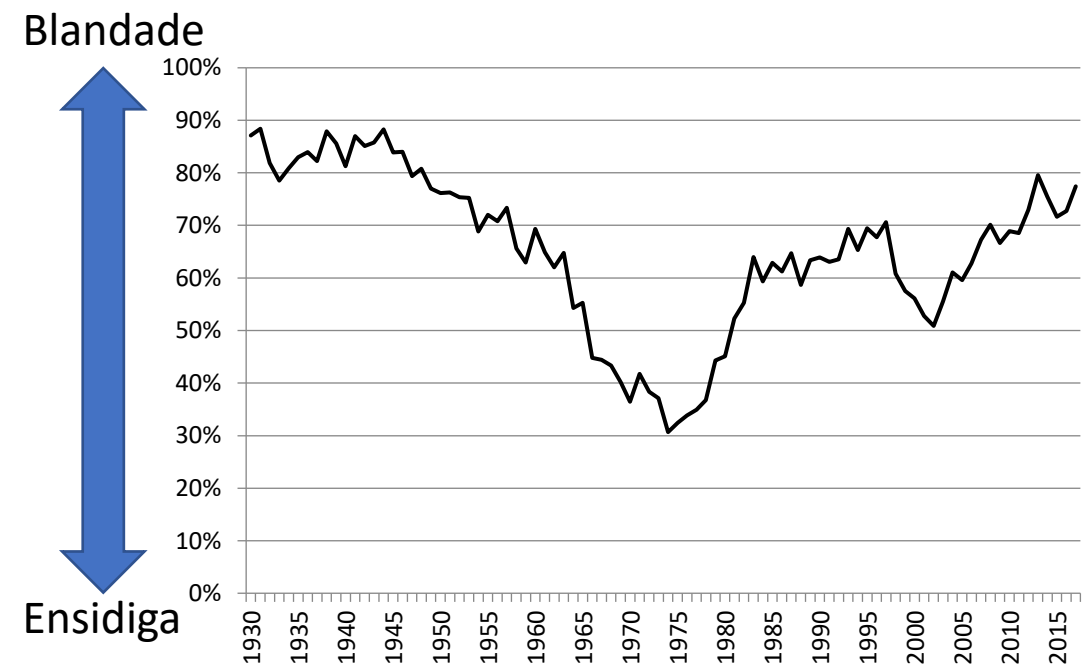
- Den geografiska indelningen påverkar en undersöknings slutsatser!
- Strategier för att hantera MAUP/UGCoP
 - Använd geografiska enheter anpassade till studiens tema
 - Tror vi att segregationen påverkas av hur stadsdelarna är byggda?
 - Tror vi att segregationen påverkas av *urbana barriärer* (vattendrag, trafikleder, etc)
 - Marginalisera MAUP (t ex överlappande buffertar, EquiPop, etc)

I genomsnitt härbärgerar varje buffert
255 lägenheter med 484 invånare

Delområden i form av överlappande buffertar

- Detaljerad geografisk upplösningssnivå svarar också väl mot det senaste decenniets sätt att bygga
 - Strävan efter blandning "hus för hus"
 - Förtätning av befintliga bostadsområden
 - Varierad bebyggelse och varierade upplåtelseformer eftersträvas också i nya bostadsområden
 - Vår tids bostäder är, i mindre grad än efterkrigsdecenniets, belägna i ensidiga boendemiljöer

Förekomst av lägenheter av annan typ i
lägenheternas (efter byggår) buffert

Är städer med högre grad av bostadsblandning mindre segregerade?

Arbetets gång:

- Bostadeblandning

- Två hustyper x tre upplåtelseformer = 6 bostadstyper

- Boendeblandning

- 2-4 grupper av vardera: Utbildning-Inkomst-Ursprung-Familjetyp-Kön-Ålder

- Varje bufferts blandning (i dessa sju avseenden) mäts som entropi:

$$h_i = - \sum_{j=1}^k p_{ij} \ln(p_{ij})$$

where k represents the number of categories; p_{ij} is the proportion of the population of the jth category in buffer zone i (i.e. n_{ij}/n_i ; where n_{ij} represents the population number in the jth category in buffer zone i ; and n_i is the total population number in buffer zone i).

- Tätortsvis aggregering av entropierna enligt Whites metod :

$$H = (\hat{H} - \bar{H}) / \hat{H}$$

where $\hat{H}$ is the entropy score for the urban locality as a whole and $\bar{H}$ is the sum of the entropy scores of the buffer zones in this locality. The

- Beräkna korrelation bostads- och befolkningsentropi på tätortsnivå (är befolkningsblandningen större i tätorter med stor bostadsblandning)

124 städer (>10 000 inv); Korrelation bostadsblandning – befolkningsblandning (mätt som entropi)

Population entropy	Housing mix entropy
Age groups	−0.128
Sexes	0.079
Origins	−0.246***
Levels of education	0.049
Income <u>tertiles</u>	−0.014
Family types	0.059

$N = 124$; * $p < 0.10$; ** $p < 0.05$; *** $p < 0.01$

Städer med mest/minst befolkningsblandning (mätt som entropi)

Urban locality		Minimum	Kiruna	<u>Oxie</u>	<u>Ystad</u>	...	Timrå	Karlskrona	Bollnäs	Maximum
Population 2015			17 037	12 665	18 806		10 495	36 477	13 716	
Year of foundation			1900	1960s	medieval		early 20th century	1680	early 20th century	
Raison d'être			mining town	new town	trade and services		paper industry	naval base/ manufacturing	service centre	
Urban form										
H	Housing	0.518	0.691	0.853	0.518	...	0.720	0.630	0.714	0.899
	Education	0.014	0.019	0.024	0.020	...	0.042	0.046	0.049	0.067
	Income	0.017	0.017	0.028	0.018	...	0.041	0.052	0.054	0.063
	Origin	0.041	0.041	0.056	0.057	...	0.155	0.166	0.254	0.254
	Family type	0.054	0.102	0.082	0.092	...	0.146	0.149	0.134	0.149
	Sex	0.002	0.005	0.004	0.005	...	0.010	0.007	0.010	0.011
	Age	0.025	0.038	0.036	0.044	...	0.072	0.073	0.074	0.093

Korrelation bostadsblandning – befolkningsblandning (mätt som entropi) och urban form - befolkningsblandning

Population entropy	Housing mix entropy	Perimeter per $\sqrt{\text{area}}$
Age groups	-0.128	0.272***
Sexes	0.079	0.211**
Origins	-0.246***	0.157*
Levels of education	0.049	0.471***
Income <u>tertiles</u>	-0.014	0.212**
Family types	0.059	0.380***

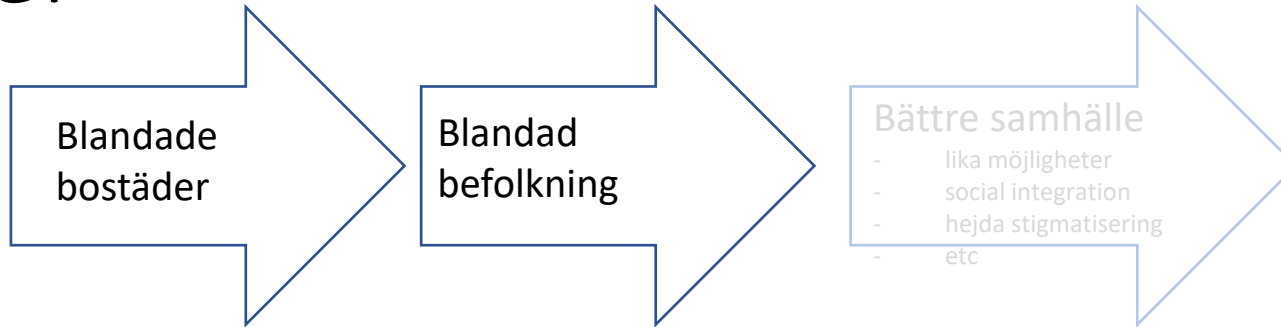
$N = 124$; * $p < 0.10$; ** $p < 0.05$; *** $p < 0.01$

Karlskrona

Kiruna

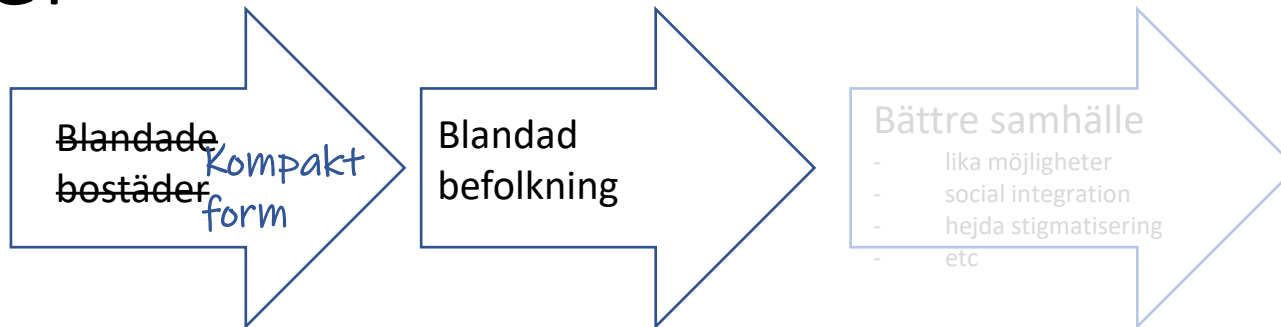

Slutsatser

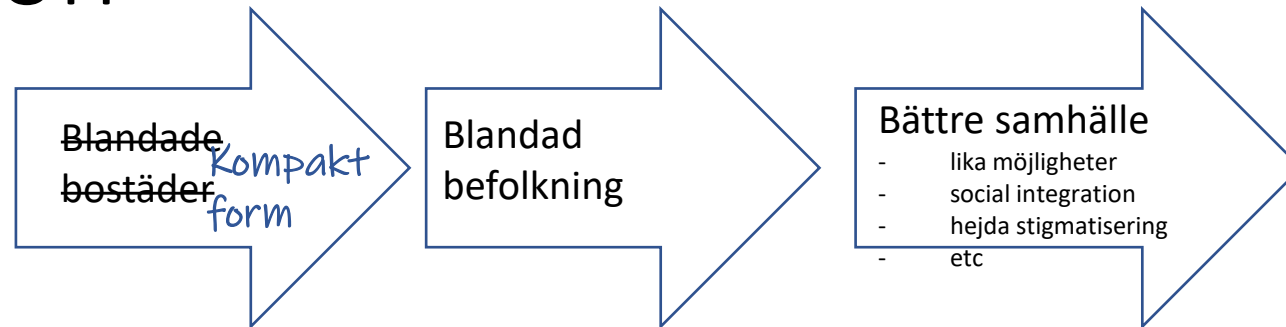
- Befolkningsblandningen är överallt avsevärt större än bostadsblandningen
- Städer (>10 000 inv) med hög grad av bostadsblandning **är inte** mindre segregerade än de med låg grad av bostadsblandning

Slutsatser

- Befolkningsblandningen är överallt avsevärt större än bostadsblandningen
- Städer (>10 000 inv) med hög grad av bostadsblandning **är inte** mindre segregerade än de med låg grad av bostadsblandning
- Städer (>10 000 inv) med kompakt form **är** mindre segregerade än de med prorupt form
- Möjligen gagnas befolkningsblandning mera av att undanröja (effekterna av) fysiska barriärer mellan bostadsområden än av att blanda bostäder?

Diskussion

- Tveksamt om de samhällsförbättrande slutmålen nås genom bostadsblandning
 - Inget stöd av resultaten i min just presenterade studie
 - Bostadsblandning har eftersträvat i 47 år, men de problem som den skulle lösa kvarstår
- Oklart (men inte uteslutet) om slutmålen kan nås ens med befolkningsblandning
 - Kvantitativa studier: förekomst av grannskapseffekter omdiskuterade
 - Kvalitativa studier: umgänge inte begränsat/koncentrerat till det område där man bor (och stadens invånare möts också på andra vis än vid boendet)
- Bör vi påminna oss om (boende)segregationens egentliga problem (och åter pröva argumenten från diskussionen före år 1974)?